

1. Mattheüs verwijst niet voor niets naar Zacharia!

De Bijbel is niet alleen een heilig en indrukwekkend boek, maar ook een ontzettend interessant en verrassend boek. Ik kom best vaak christenen tegen die zeggen: 'Eigenlijk lees ik nooit zelf uit de Bijbel, want ja, het is zo'n moeilijk boek...' Natuurlijk, dat begrijp ik best, want dat is ook wel zo, de Bijbel is niet echt gemakkelijk. Maar wil je dat dan, moet het allemaal als pap naar binnen glijden? Geef mij maar wat te kauwen! Waar het om gaat is dat je wat méér doet dan alleen een stukje lezen en denken: 'Oké, moeilijk... nou ja, het zal wel' en dan de Bijbel weer wegleggen. Want dan heb je er snel genoeg van. Maar als je erin duikt, als je gaat graven, net als in een goudmijn, dan kom je zulke schitterende dingen tegen! Zo ging het met mij, deze afgelopen week. Ik was bezig met dat stuk uit Mattheüs 21, over de intocht van Jezus in Jeruzalem. Jezus komt met Zijn twaalf leerlingen naar Jeruzalem om daar het Paasfeest te gaan vieren. Ze reizen samen met duizenden andere pelgrims, die óók naar het feest komen. En Zelf weet Jezus: 'Tijdens dit feest zal Ik sterven, aan een kruis. En Ik zal opstaan uit de dood.' Hij weet het, en Hij zegt het ook tegen de discipelen. En als ze dan in de buurt van Jeruzalem komen, net voor ze de laatste berg over zijn, de Olijfberg, zegt Jezus tegen twee van Zijn discipelen: 'Jullie moeten dat dorp daar ingaan, Bethfagé. Daar zullen jullie een ezelin vinden met een veulen bij haar. Maak ze los en breng ze naar Mij toe. En als iemand bezwaar maakt, zeg dan maar: De Heer heeft ze nodig. Dan komt het goed.' En zo gebeurt het ook. Dat veulen, daar heeft nog nooit iemand op gereden. Het is vrijwel volwassen. En op dat veulen neemt Jezus plaats. De moederezel is erbij, daardoor blijft het veulen rustig. En als Jezus op dat ezeltje heeft plaatsgenomen, dan lijkt het wel of er door die hele menigte om Hem heen een golf van enthousiasme gaat. De mensen leggen hun kleren op de weg, als een rode loper voor de Koning. Anderen zwaaien met palmtakken, als teken van overwinning. Het is één groot feest, en de mensen roepen het uit (vers 9): 'Hosanna, de Zoon van David! Gezegend Hij Die komt in de Naam van de Here! Hosanna, in de hoogste hemelen!' En dan schrijft Mattheüs in vers 4 en 5: 'Dit alles is gebeurd opdat vervuld zou worden wat gesproken is door de profeet, toen hij zei: Zeg tegen de dochter van Sion: Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en gezeten op een ezelin en een veulen dat een jong van een jukdragende ezelin is.' Kijk, en weet je wat nou zo mooi is? Als Mattheüs verwijst naar zo'n uitspraak van een profeet, om dat boek van die profeet er dan eens bij te pakken. In de meeste bijbels staat onderaan, in een voetnootje, precies waar het staat: Zacharia 9: 9. Dat moet je eens wat vaker doen: gewoon opzoeken wat er in die voetnootjes staat. Want Mattheüs haalt hier wel één tekst aan, maar die tekst staat in een bepaald verband. En ik werd eigenlijk wel heel benieuwd: 'In welk verband staat die tekst eigenlijk?' Door dat hele hoofdstuk te lezen, Zacharia 9, wordt véél duidelijker wat er hier nu eigenlijk bedoeld is, en wat de betekenis is van die intocht van Jezus in Jeruzalem, de Koning op de ezel.

2. God voert het oordeel uit...

Wie was Zacharia eigenlijk? Zacharia was profeet in de periode dat het Joodse volk nét weer teruggekomen was vanuit het verre Babel, vanuit de ballingschap, terug in Jeruzalem. Of eigenlijk moet ik zeggen: een déél van het volk was teruggekomen, een ander deel was achtergebleven. Alleen... terug in Jeruzalem bleek het leven daar heel moeilijk. De stad Jeruzalem was één grote puinhoop. En er waren vijanden: de Samaritanen. Die vonden het helemaal niet fijn dat de Joden terugkwamen. Tot overmaat van ramp waren er ook nog misoogsten. De eerste teruggekeerde ballingen waren enthousiast begonnen met het herbouwen van de tempel. Maar dat hele project was gestrand. Het leek allemaal één grote mislukking... En dan zijn er twee profeten, Haggai en Zacharia, die gaan profeteren. Haggai, die is heel direct. Hij zegt: 'Ieder van jullie slooft zich uit voor zijn eigen huis, en het huis van God, dat ligt in puin! Hoe kan dat?' Dat is een confronterende vraag, ook voor ons trouwens... Wat heeft prioriteit: je eigen huis of Gods huis? Zacharia krijgt van God een andere opdracht.

Zacharia krijgt visioenen, en daarin ziet hij als het ware de wereldgeschiedenis voor zich, en hij ziet de grootheid van God, die heerst over alle landen. Dat kleine volkje van Juda voelt zich zó zwak, zo nietig, maar door de profeet Zacharia laat de HERE zien hoe groot Hij is, Hij, de God van Israël. En zo bemoedigt Zacharia het volk weer op een andere manier dan Haggai. En in dit hoofdstuk, Zacharia 9, gaat het over de manier waarop God kijkt naar al die volken rondom Israël: de Syriërs, met als hoofdstad Damascus; de Feniciërs in Libanon, met grote handelssteden: Tyrus en Sidon; en de Filistijnen, de aartsvijanden van Israël, met hun steden Gaza, Ekron, Askelon en Asdod. Al die volken, ze hebben geprobeerd Israël uit te roeien, maar het is niet gelukt. En nu zegt God: 'Ik ga een oordeel uitvoeren over die volken. Ik ga ze straffen voor hun misdaden.' En zo wordt het ook beschreven, bijvoorbeeld in vers 4, waar het gaat over Tyrus, een stad die gebouwd is op een eilandje, net voor de kust: 'Zie, de Here zal het in bezit nemen, Hij zal zijn vesting in de zee verslaan, zelf zal het door vuur verteerd worden.' En vervolgens gaat het dan over de steden van de Filistijnen (vers 5): 'Askelon zal het zien en bevreesd zijn, evenals Gaza, en het zal hevig beven, ook Ekron, omdat zijn verwachting wordt beschaamd. De koning zal uit Gaza verdwijnen en Askelon zal

onbewoond zijn. De bastaard zal in Asdod wonen (dat wil zeggen: Asdod zal een gemengde bevolking hebben, het zal niet meer alléén een Filistijnse stad zijn); Ik zal de trots van de Filistijnen uitroeien.' Dit is echt Gods oordeel. En als God Zijn oordeel gaat uitvoeren, bérig je dan maar... Het is ook allemaal zo gebeurd, twee eeuwen later, toen Alexander de Grote met zijn leger het hele Midden-Oosten veroverde.

3. ... maar Hij zoekt de relatie, óók met de niet-Joden!

Het lijkt dus allemaal klip en klaar: die volken hebben het volk Israël veel kwaad aangedaan, en nu komt God met Zijn terechte straf. Maar dan, opeens, als je het hoofdstuk goed leest, kom je dingen tegen die je niet verwacht. Verrassende uitspraken. Meteen al in vers 1: 'Een last (dat wil zeggen: een opdracht), het woord van de HERE in het land Chadrach (dat ligt bij Syrië). Damascus zal zijn rustplaats zijn, want de HERE heeft oog voor mensen, net als voor al de stammen van Israël...' Zie je dat? 'De HERE heeft oog voor mensen...' Niet alleen voor volken, met hun vorsten en met hun oorlogen. Nee, 'de HERE heeft oog voor mensen...' En waar zie je dat dan aan? God voert toch Zijn oordeel uit, dat hebben we toch net gelezen? Ja, dat is waar, maar kijk eens even in vers 7. Daar gaat het over de Filistijnen en dan zegt God: 'Ik zal zijn bloed uit zijn mond verwijderen, zijn afschuwelijke dingen van tussen zijn tanden.' De Israëlieten mochten en mogen nog steeds geen vlees eten met bloed erin. Dat gold als een gruwel voor God. En wat zegt de HERE nou hier? Hij zegt: 'Ik zal die zonde uit het leven van de Filistijnen wegzuiveren.' 'Hé, denk je dan, 'waarom doet God dat?' En dan gaat de HERE verder in vers 7: 'Ook hij (de Filistijn) zal overblijven voor onze God. Hij zal zijn als een leider in Juda, en Ekron (de Filistijnse stad Ekron) zal zijn als een Jebusiet.' Nou, de Jebusieten, dat waren de oorspronkelijke inwoners van Jebus, van Jeruzalem, en die waren gewoon vredelievend opgenomen in het volk Israël, ze dienden ook de God van Israël. Dus opeens, schijnbaar uit het niets, is hier een belofte voor de Filistijnen, voor die aartsvijanden van Israël: 'Ook voor jullie is er toekomst! Als je de HERE gaat dienen, dan krijg je een plaats temidden van Zijn volk! Je mag zijn "als een leider in Juda", oftewel: je krijgt een ereplaats! En net als de Jebusieten zul je worden opgenomen in het volk van God!' Vind je het niet opmerkelijk? Dit zijn beloften voor mensen uit vijandige volkeren: Filistijnen, Syriërs, Feniciërs. Aartsvijanden van Israël! En toch... toch welkom bij God! Zie je waar het hier om gaat? Dat oordeel van God, die straf over de volken, die is uiteindelijk niet bedoeld om die volken te vernietigen, maar om ze te veranderen. De straf van God, die is niet bedoeld om uit te sluiten, maar om uit te nodigen. Waar het God om gaat, dat is uiteindelijk niet de straf, maar het herstel van relaties. En om relaties te herstellen moet er wel recht

geschieden. Maar ook dat recht is geen doel in zichzelf, het recht staat in dienst van de relatie. Als het recht zijn loop krijgt, dan is er ook weer kans op verzoening, op vrede. En in dát verband volgt dan die profetie over de Koning op de ezel. Vers 9: 'Verheug u zeer, dochter van Sion! Juich, dochter van Jeruzalem! Zie, uw Koning zal tot u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland, arm, en rijdend op een ezel, op een ezelsveulen, het jong van een ezelin.' Dit is een heel opmerkelijke profetie. Want een koning in die tijd reed niet op een ezel, maar op een paard, een strijdros. Het paard is het symbool van de oorlog, de ezel is het symbool van de vrede. Die Koning, die Jeruzalem binnen komt rijden, wie is dat? Eigenlijk zijn alle uitleggers het erover eens: dat is de Messias. En die Messias, die afgezant van God, die komt niet om oorlog te voeren, maar om vrede te stichten. 'Deze Koning', zegt Zacharia namens God, 'is rechtvaardig.' Dat kan niet anders! Anders kunnen relaties niet hersteld worden. 'En Hij is een Heiland', een Redder, die mensen een nieuwe toekomst geeft. 'Hij is arm', zegt Zacharia, dat wil zeggen: nederig. Hij vraagt geen luxe voor Zichzelf, nee, Hij néémt niet, Hij gééft, Hij deelt uit. En déze Koning is de Vredevorst, die op een ezel rijdt. Als déze Koning de troon bestijgt, dan gebeurt er iets waar iedereen naar heeft uitgekeken. God zegt daarover in vers 10: 'Ik zal de strijdswagens uit Efraïm wegnemen, en de paarden uit Jeruzalem. De strijdboog zal weggenomen worden. Hij zal vrede verkondigen aan de heidenvolken. Zijn heerschappij zal zijn van zee tot zee, van de rivier de Eufraat tot aan de einden der aarde.' Merk je wat hier gezegd wordt? De Messias komt niet alleen vrede brengen voor Israël, maar voor alle volken! Maar hoe komt die vrede tot stand? Niet door kracht, niet door geweld, niet door oorlog, niet door vernietiging. Niet door een koning op een paard, maar door de Koning op de ezel. Zijn kracht ligt in kwetsbaarheid. Zijn majesteit schittert niet in pracht en praal, Zijn majesteit schittert in nederigheid, in bewogenheid, in liefde! Kijk goed! Zie je Hem, in gedachten? Hij is de Vorst van de vrede! Hij is de Koning die God geeft aan Israël en aan de volken! En dan gaat het hoofdstuk verder. God zegt: 'Laat nu ook ál die andere ballingen uit Babel maar terugkomen. Laat ze terugkomen naar Jeruzalem!' En als er dan wéér een aanval op komst is, een aanval van Griekenland - dat was het nieuwe opkomende wereldrijk in de dagen van Zacharia - dan zegt God: 'Ik zal Mijn volk gebruiken als pijl en boog tegen Griekenland, Ik zal Mijn volk beschermen!' En dan loopt het uit op een geweldig visioen (vers 16 en 17): 'Op die dag zal de HERE, hun God, hen verlossen, als de kudde van Zijn volk, want als edelstenen in een diadeem zullen zij schitteren in Zijn land, want hoe groot is Zijn geluk, en hoe groot Zijn schoonheid!'

4. Jezus op de ezel: de kracht van kwetsbaarheid

En als je nou de boodschap van dit héle hoofdstuk overziet, die geweldige belofte van vrede, voor Joden en niet-Joden, die belofte van herstelde relaties, dan resonanceert dat állemaal mee als Mattheüs schrijft: 'Kijk, dít is wat Zacharia schreef! Dit is wat hij al heeft aangekondigd!' Mattheüs haalt één tekst aan, maar door die éne tekst roept hij dat héle hoofdstuk in herinnering. Jezus is die kwetsbare Messias, de Koning op de ezel, en juist door die kwetsbaarheid zal Hij Zijn volk gaan redden. Want - wat Zacharia nog niet wist - de Koning op de ezel rijdt Zijn dood tegemoet. Hij gaat Zijn weg naar het kruis, niet alleen voor Israël, maar voor alle volken. Want... 'de HERE heeft oog voor mensen', en Jezus wil ook vijanden een ereplaats geven 'als een leider in Juda'. Hij is gekomen om relaties te herstellen: de verbroken relatie tussen God en mensen, en daardoor ook de relaties tussen ons als mensen onderling. Deze week had ik met iemand een gesprek over misbruik. En die ander zei tegen mij: 'Waar het mij om gaat is niet zozeer straf. Misschien is straf wel goed voor de dader, om te beseffen dat hij echt fouten gemaakt heeft. Maar waar het mij om gaat is erkenning. Dat de ander eindelijk beseft wat het met mij heeft gedaan. Als de ander dat eindelijk gaat beseffen, misschien kan er dan iets van herstel plaatsvinden. Herstel, ook van relaties.' De Vredevorst laat het zien, in eigen persoon, dat kracht niet ligt in geweld, in machtsvertoon, maar in kwetsbaarheid. Jezus heeft ons gered door Zich kwetsbaar te maken. Hij heeft ons gered door de liefde. We kregen thuis het blaadje van de MAF, de Mission Aviation Fellowship, een organisatie die vliegtuigjes heeft om

zendelingen en hulpverleners te vervoeren. Er stond een stuk in van Wim Hobo, afkomstig uit Brakel en werkzaam als piloot in Oeganda. Hij schrijft dat één van zijn passagiers graag voorin wilde zitten, en omdat de copiloot toch even achterin wilde gaan uitrusten, kon dat ook. Vervolgens schrijft hij dit: 'Toen we ons in het vliegtuig installeerden, vroeg ik de passagier naar zijn reis. Wat volgde was een onverwacht ontroerend verhaal. Een verhaal dat me bijbleef lang nadat we waren geland. Zijn naam is Bruno Odur. Bruno had een moeilijke jeugd. Hij groeide op in zware armoede en was als kleine jongen omringd door alcoholmisbruik. Toen hij vijf jaar oud was, was hij zelf al verslaafd aan alcohol. Hij herinnert zich die dagen nog levendig: dronken rondstropelend, onder de blauwe plekken van het vallen, zonder dat iemand zich om hem bekommerde. Op een dag kwam zijn oom op bezoek. Hij zag in welke toestand Bruno verkeerde, maar hij gaf Bruno geen straf. In tegendeel, hij vertelde de kleine jongen over de Here Jezus. Dat veranderde Bruno diep van binnen. Hij vond hoop en daarmee een vurig verlangen om andere kinderen, die in vergelijkbare situaties leefden, ook veranderd te zien worden. Naarmate Bruno ouder werd, begon hij op steeds meer plekken aan jong en oud te vertellen over Gods liefde. Hij werkte in een weeshuis en spaarde elke cent die hij kreeg om zendingsprojecten te financieren. Inmiddels leidt hij een team van Jesus Alive Ministries. Bruno en zijn team hebben in het eerste half jaar na hun start al veel dorpen in het noorden van Oeganda bereikt. Elke maand bereiken ze duizenden kinderen op scholen met het Evangelie. Ze bezoeken gevangenen waar ze de boodschap van Gods liefde en vergeving verkondigen. Het komt regelmatig voor dat de gevangenen, verhard door het leven, in tranen uitbarsten als ze voor het eerst over Gods genade horen. Bruno ziet hoe zijn eigen verhaal deuren opent die voor anderen gesloten blijven. En daar houdt het niet op. In verschillende gevangenen zijn schermen geïnstalleerd, waarop Bijbelonderwijs en lessen getoond worden. Zodat het onderwijs gewoon doorgaat, ook al zijn de zendelingen al weer verder getrokken. Gevangenen verzamelen zich rond de schermen, leren, groeien en geven het door aan anderen binnen de gevangenis muren. Het is moeilijk voor te stellen, maar op die donkere plekken breekt het licht door. Eén verhaal', schrijft Wim Hobo, 'raakte me diep. Bruno en zijn team hadden een school op het platteland bezocht. Geen bewakers, geen personeel, alleen kinderen die in het stof speelden. Toen ze op de poort klopten, deed een jongetje, in vossen gekleed, open. Bruno probeerde hem een klein cadeautje te geven, maar de jongen rende bang weg. Later die ochtend, na de dienst, kwam Bruno het jongetje weer tegen en vroeg hem voorzichtig waarom hij zulke gescheurde kleren droeg. De jongen fluisterde: "Mijn ouders kunnen geen uniform betalen." Toen, bijna te bang om te praten, fluisterde hij: "Wij zijn moslim... maar ik zie dat jullie God een liefdevolle God is. Ik wil Hem volgen." Ze baden samen. Bruno gaf het jongetje een Bijbel, waarop hij zei: "Ik wil later zending worden, net als u!" Tot zover het verslag van Wim Hobo. Ik dacht: dit is precies waar het vandaag over gaat: de kracht van kwetsbaarheid. Jezus op de ezel. Een jongetje van vijf dat al verslaafd is, en een oom die vertelt over de liefde van Jezus. Dan gaat zo'n heel leven opbloeien en openbloeien. In die gevangenen, plekken van haat en agressie, komt de liefde binnen, die kwetsbare boodschap van genade voor zondige mensen, genade dankzij het offer van de Zoon van God. En die gevangenen, en óók dat moslimjongetje met zijn gescheurde kleren, ze krijgen allemaal nieuwe hoop. En weet je, als we komende vrijdag, op Goede Vrijdag, het Heilig Avondmaal vieren, dan komt het aan op diezelfde kwetsbaarheid. Want als je naar voren loopt om brood en wijn te ontvangen, dan zeg je niet: 'Kijk mij eens, hoe goed ik ben.' Nee, dan zeg je daarmee: 'Ik red het niet. Vanuit mijzelf ben ik een loser. Ik heb Jezus nodig. Hij is mijn Redder, mijn Heiland. Alleen in Hem ligt mijn hoop, mijn redding, mijn toekomst.' Als die Koning, in al Zijn kwetsbaarheid, Jeruzalem binnenrijdt, is er alle reden voor blijdschap, enorme, enorme blijdschap! Want dankzij Hem is er hoop! Nieuwe hoop! Dankzij Hem is er leven en toekomst! Lof zij Jezus Christus! Lof en aanbidding voor Hem, de Koning op de ezel! Hosanna in de hoogste hemelen! Amen.